

Socialdepartementet
S2021/06163

Remissyttrande Riksintressen i hälso- och sjukvården - stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur SOU 2021:71

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig negativ till remissens huvudförslag om riksintressen i hälso- och sjukvården. Det utgör en oproportionerlig inskränkning i det kommunala och regionala självstyret och det är svårt att se att de skulle ge en mer effektiv eller ändamålsenlig hantering jämfört med nuvarande samverkansformer.

Region Norrbottens synpunkter

Stärkt statlig styrning genom definierade riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet

Regionen avstyrker förslaget om riksintressen i sin helhet och menar att det saknar såväl konstitutionell som logisk grund.

Utredningen konstaterar att planering av vårdens lokaler är en komplex och svår fråga som är en utmaning för regioner och kommuner att hantera. Regionerna kan instämma i detta men delar inte utredningens slutsats att lösningen är stärkt nationell reglering och styrning. Det finns många samhällsområden som är svåra och komplex, det är i sig inget argument för statlig styrning. En ändamålsenlig anpassning av vårdens lokaler kräver en god kännedom och kunskap om lokala förhållanden och behov. Utredningen tycks mena att den bästa kunskapen om detta finns på nationell nivå. Regionerna menar tvärtom att utvecklingen av vårdens lokaler måste ske integrerat med övrigt utvecklingsarbete på regional nivå och att ansvaret för detta därför ska vara sammanhållet på den regionala nivån.

Utvecklingen av vårdens infrastruktur är en stödprocess för hälso- och sjukvårdens huvuduppdrag att tillhandahålla god och likvärdig vård. Utredningens problemställning att beslut om vårdinfrastruktur inte beaktar riksintressen för hälso- och sjukvården blir i detta perspektiv märklig. Riksintressen bör uttryckas i termer av vårdens huvuduppdrag och mål och inte fokusera på stödprocesser såsom vårdinfrastruktur. Regionerna bedömer att den styrning som redan sker via befintliga lagar samt de nationella överenskommelserna mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner är tillräcklig för att säkerställa nationella intressen i vården.

Utredningens förslag om riksintressen och överprövning av regionala och kommunala beslut går på tvären mot den ansvarsfördelning som dagens hälso- och sjukvårdssystem bygger på, det vill säga det kommunala självstyret och medborgarnas medbestämmande och ansvarsutkrävande i kommunala och regionala val.

Utveckla gemensamma definitioner och standarder för vårdbyggnadsområdet

Regionen anser att förslaget om lagkrav på samverkan inom fastighetsutveckling är onödigt. En utvecklad samverkan mellan regioner kring dessa frågor finns redan idag genom olika nätverk och forum. Det är svårt att se vad ett lagkrav skulle tillföra.

Ökat statligt stöd till forskning inom området vårdinfrastruktur

Regionen ser positivt på att staten tillför ytterligare forskningsmedel till området vårdinfrastruktur samt övertar ansvaret för finansiering av Centrum för vårdens arkitektur (CVA).

För regionstyrelsen i enlighet med regionstyrelsens delegationsordning 8.7

Beslutsdatum: 2022-01-28

Kenneth Backgård (SJVP)
Regionstyrelsens ordförande